

VEŘEJNOST HODNOTÍ POLITICKÉ STRANY

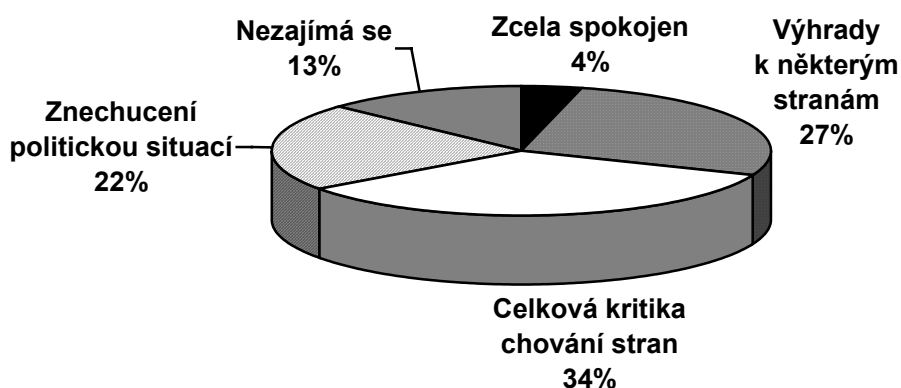
VÍCE NEŽ POLOVINA RESPONDENTŮ HODNOTÍ CHOVÁNÍ STRAN KRITICKY. 27% MÁ VÝHRADY POUZE K NĚKTERÝM STRANÁM A 4% RESPONDENTŮ S TÍM, JAK SE STRANY OBECNĚ CHOVÁJÍ, VYJADŘUJÍ SPOKOJENOST. VŮČI ODS A KSČM VYSLOVILA VÝHRADY SKORO POLOVINA DOTÁZANÝCH.

Technické parametry

Výzkum:	Naše společnost 2002
Otázky:	PV.8. PV.9
Termín terénního šetření:	5.-12.6.2002
Počet respondentů:	1103
Reprezentativita:	obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Výběr respondentů:	kvótní výběr
Zveřejněno dne:	24.7.2002
Kód tiskové informace:	PV20724
Zpracovala:	Alice Glasová

Všem respondentům byla nejprve položena otázka zaměřená obecně na chování politických stran.¹ Podle aktuálních výsledků (viz graf 1) 56% hodnotí chování stran kriticky, přičemž 34% dotázaných se chování stran celkově příliš nelíbí a 22% je podle vlastního vyjádření situací znechuceno. Naproti tomu 27% dotázaných má výhrady pouze k některým stranám a 4% respondentů s tím, jak se strany obecně chovají, vyjadřují spokojenost.

Graf č.1: Postoj k chování politických stran počátkem června 2002

¹ Otázka: „**Pokuste se celkově zamyslet nad tím, jak se strany chovají. Jste s tím spokojen, k chování některých stran máte výhrady, celkově se Vám chování stran příliš nelíbí, nebo jste situací znechucen?**“

V porovnání s dubnem (viz tabulka 1) tohoto roku došlo k významnému poklesu (-7% bodů) u kategorie „celkově se mi chování stran příliš nelíbí“, přičemž získaná procenta se převážně přesunula do skupiny „nezajímá se“ (+4) a ke „spokojeným“ (+2).

V posledních třech letech názory na chování stran jen mírně kolísaly – plošná nespokojenost se pohybovala v rozmezí 63–70%. Oproti tomu se červnové výsledky - 56% nespokojených a 31% relativně spokojených občanů s chováním stran - jeví poněkud příznivěji.

Porovnání výsledků hodnocení chování stran získaných vždy těsně před volbami do PS (05/96, 06/98, 06/02) ukazuje na zvyšující se nespokojenost dotázaných, když k zásadnímu zhoršení došlo mezi volbami 96 a 98, kdy skupina spokojených poklesla o 12% bodů a nespokojení narostli dokonce o 21% bodů.

Tabulka č.1 – **Postoj k chování politických stran v letech 1996 až 2002**

Rok	96	98	99		00	01	02			
	Měsíc	05	06	02	09	06	06	01 ²	04	06
Zcela spokojen	7	3	1	1	2	2	2	2	2	4
Výhrady k některým stranám	40	32	27	21	20	26	22	26	27	
Celková kritika chování stran	24	33	37	40	38	38	43	41	34	
Znechucení politickou situací	10	22	27	30	31	26	25	22	22	
Nezajímá se	19	10	8	8	9	8	8	9	13	

Procenta ve sloupcích, velikost náhodné statistické chyby je +-3 procentní body

Relativně spokojenější s chováním stran jsou lidé s dobrou životní úrovní a příznivci ODS a ČSSD. Naopak lidé nad 60 let, se špatnou životní úrovní a stoupenci KSČM vyjadřují častěji své znechucení.

Chování stran hodnotí příznivěji také dotázaní, kteří byli pevně rozhodnuti zúčastnit se blížících voleb do PS a naopak významně častěji byli znechuceni lidé, kteří se k volbám rozhodně nechystali.

Všem respondentům jsme pro doplnění položili také otevřenou otázku: „**Ke které politické straně máte největší výhrady?**“ Po dotázaných jsme požadovali, aby uváděli stranu na prvním a druhém místě (viz tabulka č. 2).

Tabulka č.2 – **Výhrady občanů k politickým stranám**

	NA 1. MÍSTĚ	NA 2. MÍSTĚ	CELKEM UVEDLI
ODS	31	18	49
KSČM	29	16	45
Koalice	11	18	29
ČSSD	9	15	24
SPR-RSČ	8	13	21
ODA	1	4	5
US-DEU	2	2	4
KDU-ČSL	1	3	4

Sloupcová procenta, dopočet do 100% resp.200% tvoří další uváděné strany a odpovědi „neví“.

Nejčastěji byly na 1. místě uváděny ODS (31%) a KSČM (29%). Na 2. místě se rozdělení „hlasů“ poněkud vyrovnalo – ODS a Koalici zde uvedlo 18%, KSČM 16%, ČSSD 15% a SPR-RSČ 13% dotázaných. Celkově vyjádřila

² Šetření probíhalo ve dnech 21. - 28. 1. 2002, tedy po rozpadu čtyřkoalice.

výhrady skoro polovina respondentů vůči ODS a KSČM, kolem čtvrtiny ke Koalici, ČSSD a SPR-RSČ³. Ke Koalici jako celku nebo k subjektům v ní zastoupeným vyjádřilo výhrady celkem 37% dotázaných.

Tabulka č.3 – **Výhrady občanů vůči politickým stranám od února 1998 do června 2002**

	únor 98	únor 99	červen 00	leden 02	Duben 02	červen 02
ODS	65	50	59	47	42	49
KSČM	25	33	32	37	48	45
Koalice	-	-	2	14	10	29
ČSSD	11	25	48	29	24	24
SPR-RSČ	43	7	4	10	18	21
ODA	19	-	-	17	3	5
US-DEU*	7	39	26	19	17	4
KDU-ČSL	15	17	12	12	11	4

Sloupcová procenta, dopočet do 200% tvoří výhrady k dalším stranám a odpovědi "nevím".

** dříve US*

Jak vypadá situace z hlediska volebních preferencí respondentů, pokud jde o politické strany a uskupení mající významnější voličskou podporu, ukazuje tabulka 4. Výhrady příznivců KSČM a ČSSD jsou celkem pochopitelně ve zvýšené míře směřovány do pravé části politického spektra zejména k ODS, v případě KSČM i vůči Koalici. Ti, kdo se hlásí k ODS nebo Koalici, pak relativně častěji vyjadřují výhrady zejména k chování KSČM a v menší míře i k ČSSD. Nepřehlédnutelný je i výrazně častější kritický postoj příznivců Koalice k ODS a v o něco menší míře stoupenců ODS vůči Koalici.

Tabulka č.4 – **Výhrady k chování některých stran podle volebních preferencí**

Výhrady:	Všichni	Voliči			
		KSČM	ČSSD	Koalice	ODS
ke KSČM	45	3	36	75	77
k ČSSD	24	14	0	30	38
ke KDU-ČSL	4	6	3	2	10
ke „Koalici“	29	59	36	0	37
k US-DEU	7	4	7	0	2
k ODS	49	88	68	63	0

Sloupcová procenta, dopočet do 200 % tvoří výhrady k dalším stranám a odpovědi "nevím".

³ Strany, které na politické scéně ustoupí do pozadí, se v odpovědích na otevřené otázky objevují méně často. Ze získaných výsledků tedy nemusí vyplývat, že by se výhrady vůči nim zmenšily.